Täysistunto

Tiistai 10.3.2026 klo 14.00—16.44

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 194/2025 vp
Lakialoite LA 10/2025 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 2/2026 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelua. Edustaja Aittakumpu poissa. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.51 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä on erittäin tärkeästä asiasta kysymys, kun kannetaan huoltovarmuusmaksua, jolla rahoitetaan meidän huoltovarmuutta, ja tämä huoltovarmuusmaksu nousee tuonne 92 miljoonaan euroon vuositasolla. Tämä lakiesitys tämän tavoitteen osalta on kannatettava, mutta sitten siinä, miten tätä huoltovarmuusmaksua kerätään, on kyllä sellaista painotuseroa, joka olisi pitänyt huomioida tässä. Aika pitkälle tämä huoltovarmuusmaksun nousu siirtyy sähkön kautta maksettavaksi ja kerättäväksi. Sähkön kautta kerätään kuusinkertainen määrä aikaisempaan nähden, miten huoltovarmuusmaksua on kerätty sähköstä, 10 miljoonasta 66 miljoonaan euroon.

Tämä koko huoltovarmuusmaksun kasvu on käytännössä tullut sähkön puolelta. Siinä mielessä olisi ollut järkevää, että olisi huolehdittu myöskin näistä polttoaineista — kivihiilestä, moottoribensiinistä, kevyestä ja raskaasta polttoöljystä — huoltovarmuusmaksun kautta, että olisi tämä suhde säilynyt samana. Erityisen tärkeätä tämä olisi ollut sen takia, että kun me koko ajan sähköistytään, niin tässä mielessä meillä sähkön hinnalla on merkitystä jatkossa, ja tämän painopisteen siirtäminen tänne sähkön puolelle on tässä mielessä huono siirto, että olisi kannattanut kantaa tätä energiasektorilta laajemminkin. Eli tämä painopiste on tässä se ongelma, ei itse tämä maksu. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Pitko.

15.53 **Jenni Pitko vihr:** Arvoisa puhemies! Kuten tässä edustaja Lyly sanoikin hyvin, ongelma ei ole tämä itse maksu vaan sen kohdistaminen. Arvoisa rouva puhemies! Tämä huoltovarmuusmaksun korotus olisikin syytä kohdistaa tasapuolisesti sähkön sekä liikenne- ja lämmityspolttoaineiden välillä, jotta kannustinta päästöintensiivisempään energian-

käyttöön ei muodostuisi. Tämä tukisi paitsi Suomen kilpailukykyä myös ilmastotavoitteita ja energiaomavaraisuutta. Nythän kun tämä huoltovarmuusmaksu vaikuttaa erityisesti sähkön tuotantoon, käyttöön ja myös osittain varastointiin, se uhkaa pistää jarruja tähän vihreän siirtymän ja sähköistymisen hyvään etenemiseen, mitä tällä hetkellä on menossa. Me tiedetään, että Suomeen on suunnitteilla jopa 18 miljardin edestä investointeja vihreisiin kohteisiin, ja vaikka näistä tietenkään kaikki eivät tule muutenkaan toteutumaan, niin ei silti kannattaisi tehdä senkaltaisia politiikkatoimia, mitkä tätä vaarantavat, varsinkaan, kun tämä tässä esitetty kohdentaminen — että se kohdistuisi myös näihin liikenne- ja lämmityspolttoaineisiin — olisi ollut reilua, koska onhan niin, että tästä Huoltovarmuusrahastosta rahoitetaan muitakin kuin näitä energia-alaan ja sähköistymiseen liittyviä toimintoja, joten se olisi ollut varsin perusteltua.

Siksi, arvoisa puhemies, teen tämän vastalauseen mukaisen lausumaehdotuksen.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Eerola.

15.55 **Juho Eerola ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tämän Huoltovarmuusrahaston rahoituksessa ehkä kaikkein keskeisintä on se, että tämä rahoitus on kestävällä pohjalla. Eli tässä esityksessä, mikä nyt on meillä käsittelyssä, tämä huoltovarmuusmaksun määräytymisperuste muutetaan ainakin minun näkemykseni mukaan selkeämmäksi sitomalla se polttoaineiden energiasisältöön. Samalla tämä Huoltovarmuusrahaston rahoitus nostetaan sellaiselle tasolle, että se vastaa ikään kuin tämän päivän turvallisuusympäristöä. Minun mielestäni on aika tärkeää todeta se, että vaikka sähkön huoltovarmuusmaksun prosentuaalinen muutos näyttääkin ehkä jonkun silmissä suurelta, niin sitten tämä euromääräinen vaikutus kuitenkin kotitalouksille on verraten pieni. Kyse on ehkä käytännössä muutamien eurojen muutoksesta vuositasolla.

Tärkeää on tämän lisäksi myöskin se, että nämä maksun tuotot eivät mene mihinkään valtion yleisiin menoihin vaan suoraan tosiaan tähän Huoltovarmuusrahastoon. Tällä sitten tullaan varmistamaan se, että tämä kerätty raha, mikä saadaan, käytetään nimenomaan Suomen varautumiseen.

Omasta näkökulmastani ja perussuomalaistenkin näkökulmasta on aika keskeistä, että Suomen huoltovarmuus pidetään kunnossa ja sitä kehitetään, niin että järjestelmä on selkeä ja johdonmukainen. Oman näkemykseni mukaan tämä esitys kyllä tätä tavoitetta tukee.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

15.57 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Näin entisenä Huoltovarmuusneuvoston jäsenenä, kun aika pitkään siellä olin, tiedän, että nämä rahat menevät ihan oikeaan tarkoitukseen. Tällä varmistetaan elinkeinoelämän kanssa yhteistyöllä ja julkisen hallinnon yhteistyöllä Suomessa erittäin hyvä huoltovarmuus, jota monet maat tulevat meiltä katsomaan. Tämä rahan saaminen tänne, nämä 92 miljoonaa, on erittäin tärkeä asia.

Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Pitkon tekemää esitystä.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.